

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, kedd 1912. szeptember 3.

19. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

Iskolanyitás előtt.

Holnap, holnapután megnyílnak az iskolák csarnokai, hogy befogadják az élet küzdelmeire vértet kereső ifjúság ezreit. A szülők, akik máskor is telve vannak gondtal gyermekeik jövőjét illetően, most keserves dilemma előtt állanak: mit tegyenek? Egygyel mindenki tisztában van — iskolába kell adni a gyereket, de hová? Vannak ugyan drága „Utmutató”-k a pályaválasztáshoz, de ez az egyszerűbb embereknek aligha kerül a kezébe. Jó volna az elemi iskolák év végi „Értesítő”-ibe mindig erre vonatkozólag rövid és könnyen érthető direktívát adni a szülőknek. Azok a tendenciózus újságcikkek, melyek az ipari, meg a kereskedelmi pálya gyönyöreit tárják mindenáron a szülők elé, csaknem minden esetben az ellenkezőt érik el. Ezeknek az újságcikkeknek is van némi bűne abban, hogy tanonchiány van. Mert a legegyszerűbb embernek is van annyi sütnivalója, hogy „jó bornak nem kell cégér”. Ha olyan aranybánya az az ipari pálya, akkor bizonyos a méltóságos csemeték félretolnák az utból a szegény ember üttöt kopott gyerekeit. Hál’ Istennek, nem igaz ma már az, hogy dolgozni szegényen, sőt pénzért ma még dolgozni is tudnak az emberek. Nincs személyválogatás, nincs szemforgatás: pénz beszél!

Ma nem abból a szempontból kell az életpályákat vizsgálni, melyik az előkelőbb, — hanem melyikén boldogulni. Könnyen boldogulni egyiken se lehet. Akármelyik pályá-

ra megy a gyerek, azt minden szülő köteles neki utavalóul adni, hogy minden pályára alapos előkészület, hajlandóság, kitartás és komoly munka kell. Enélkül ma sehol sem lehet boldogulni, „sok az ember, kevés a foka!” — mondja a Madách eszkimója.

Ami pedig az iskolát illeti, minden szülő okosan teszi, ha gyermekével legalább hat középiskolai osztályt végeztet. Ennyi végzettség ma már minden pályára szükséges, hogy intelligens ember lehessen valaki. Mert jól jegyezzük meg, nem a pálya előkelő, hanem az ember teszi azzá, vagy nem azzá, aki rajta van, illetőleg az intelligens ember a kaptafa mellett is, meg van a miniszteri hivatalokban is intelligens marad. Az ilyen ember szélesebb látókörrel biztosabban és alaposabban ítél meg akármit, mert van hozzá ismeretköre. Azok a régi Mokány Berczik, akik az agyruk közé szorított pipaszár mellől, csak úgy féloldalt eresztgették ki a holtbizonyos és cáfolhatatlan „csak”-ot, már meghaltak. Ma arra a kérdésre, miért forog a föld? — nem lehet így felelni: csak! Ugy se lehet elindulni, mint még ma is némelyek: „asszonygyák Miskócón sok timár lakik, oda kék mennyi e kis bürt vásáolni.” — mert ma az idők már valóban pénz, pénzbe kerül az idő is, tudatlanság is.

De van egy más, igen értékes dolog is, amiért az érdemes hat középiskolai osztályt végezni — az egy évi önkéntesség! 21 éves korában az embernek egy évet meggyerni

a produktív életnek többet ér, mint az a hat év, amit az iskolában esetleg kevés haszonnal töltött el. Sokszor az egész jövő dől el ebben a korban egy év alatt, még pedig többnyire kedvezően.

A másik igen fontos így pályaválasztás előtt, hogy valami idegen nyelvet is tudjon az a gyerek. A mi körülményeink között a magyar nyelv mellett különös jelentősége van a német nyelvnek, meg valamely szláv nyelvnek.

Hál’ Istennek, ma már nem nehéz az iskoláztatás sehol sem, különösen városi embernek. Minden iskolába szíves készséggel magyaros jószívvvel veszik fel a tanulni vágyó gyermekeket; a szülőt pedig mindenütt jóindulattal, szeretettel támogatják. A szülő gondolja meg jól, hogy akármelyik iskolába viszi is gyermekét mindenütt az ő javát szolgálják, ne fizessen ezért az iskolának meggondolatlan becsmérléssel, mert ezzel csak magának, csak gyermekének árt. Hitel, bizalommal lépjen az a gyermek az iskola küszöbén át, akkor haszonnal is fogja azt látogatni, később a pályaválasztás is könnyű lesz neki mert tanult ember minden pályát megbeesül.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

előtt a Biedermayer korból való pohárszéket fényesre csiszolt eszéivel s a magas támlájú székeket, a faragványos asztalt empire stílusú lábaival. A falon log a tábornok ur arképe, felette gyászfátyol. A kép mellett, az egyik oldalon, a katona kardja, a másik oldalon berámázva egy esomó kitüntetés.

A két ablak közt, no a két ablak közt, Nagyságos Asszonyom, ott lógott a kanári madár kalitkája. A kalitka előtt nagy támlásszék. Ebben ült a generálisné, kézi munkázva, amikor a Cézárja füttykében gyönyörködött.

Mi gyerekek napközben többször és átjártunk a méltóságos nénihez. Hallgattuk meséit a háborúról, hogy milyen vitéz volt a férje s hogy nincs annál szebb, mint a hazájáért meghalni. Majd, hogy nem könnyezem ha eszembe jut a dolog. Hányszor mondta el férjének olaszországi hőstetteit, aztán meg azt a nagy pompát, amellyel temették. Még a császár is kondolált! Ha jól viselkedtünk, akkor oda ültetett bennünket a kalitka elé, megengedte, hogy a madárka énekét hallgassuk. Szentül meg voltunk győződve, hogy a kanári okos állat és csak a jó gyerekeket szereti. Óh a kanári mindent megért.

Tudjátok gyerekek — mondá gyakran a méltóságos asszony — hogy mikor a tábornok ur meghalt ez a szegény madár oly szomorú volt, ő is velem gyászolt, érezte, tudta, hogy nagy szerencsétlenség ért bennünket Mindig urazta a férjét, még haló porában is.

A „Tengerpart” tárcája.

Levél a kanári madárról.

Nagyságos Asszonyom!
Őn a kanári madár után kérdezősködik, a Cézáról. Kérde, hogy szépen énekel-e s nem okoz-e sok bajt és kellemetlenséget. A kérdés első részére azt felelem, igen remélem, hogy szépen énekel, a második kérdésre pedig szomorú választ kell adnom, már nem okoz bajt sem kellemetlenséget. De okozott sok bajt és bánatot.
Mit kerülgessem a kását, ki kell jönnöm a szóval, a gyászos jelentéssel: a Cézár elrepült.
Igen, Nagyságos Asszonyom, elrepült. Egy szép verőfényes vasárnap délutánján megszökött s mire este hazaérkeztem a gyerekekkel s az asszonnyal már csak üres kalitkát találtunk. Sirt az egész család, gyerekek, anya, eseléd s minek tagadnám, az én szememből is kicsordul egyúchány könnyesepp.
Mi lett a szegény elkényeztett madárkából? Bizony nem tudjuk. Fájt, nagyon fájt a szívünk Cézár után. Rémképeket festettünk ki, hogy az alig repülni tudó madárkát milyen kegyetlenséggel fogja szerteszakítani valamelyik macska vagy, hogy mikép fog tönkre menni az éjjeli hideg és bóra következőben. A gyerekek másnap kora reggel lemenek a közeli bokrok közé a szökevényt megkeresni, de nem találták. Én is

ott ültem busan az erkélyen s lestem körülöttem esiesergő madarakat. Minden madárhangban Cézárt véltem hallani. De bárhol fájt szívünk, bármiként gyászoltuk is a kanárt, az már nem jött vissza. A Cézár elvesztett.

Higye el Nagyságos Asszonyom, hogy én nagyon is át tudom érezni ennek a veszteségnek a nagyságát. Csak olyan ember értheti ezt, kinek szintén egy kedves állatja van.

Eszembe jut egy régi, régi, kis igaz mese. Ottthon történt a szülőfalumban, a hol a gyermekéveimet éltem, addig míg el nem kerültem onnan, hogy oda többé vissza ne térjek. Minden fához, minden bázhoz, minden eseményhez egy-egy kedves emlék fűz. Ma már deresedő fejjel az ottan történtek élnek lelkemben a legesillogabb emlékezéssel. Mi minden történt azóta! Bánat és öröm vegyesen ért. Igaz, hogy inkább bánat és eselődés, mint öröm. De még ezek közül az örömeim közül se érdemi meg egyik se azt a szeretetteljes visszaemlékezést, mint amilyenben az én falumbeli eseményeimet részesítem.

De, hogy a dologra térjék!

Lakott mellettünk a szomszédházban egy tisztas matrona, özvegyasszony. Tábornok volt a férje. Mielőtt özvegyggyé lett, Bécsben élt a férjével. A temetés után azonban esomagolt az öreg uri asszony és odautazott hozzánk, egyenesen hozzánk abba a faluba, mert ő ott született — mondá — tehát ott is akar meghalni! Még tisztán látom magam

— **A városi könyvtár** naponta d. u. 5-40-8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— **A népkert** (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— **A temető** naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— **A tersattól Frangepán-vár** naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lepcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— **József főherceg** diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— **Az „Adriatica”** cognacgyár susáki gyártelepe mindegyik engedély nélkül megtekinthető reggel 8 órától este 6-ig.

— **A Danubius-hajógyár** telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— **A rizshántógyár, a papírgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár** csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— **A kivándorlási ház** megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzság ad ki belépőjegyet.

— **A pénzügyminiszter utazása.** Tellezky János pénzügyminiszter lovranei üdülését befejezte s tegnap este 8 órakor Fiuméből Budapestre utazott. A minisztert Weinhard Gusztáv min. tanácsos, pénzügyigazgató kísérte ki az állomásra, ahol Hesz állomásfőnök fogadta.

— **Személyi hír.** Dr. Fuhmann Ferenc miniszteri tanácsos, a fiemei tengerészeti hatóság vezetője hat heti szabadságról ma érkezik vissza Fiuméba s a napokban Dunay László min. osztálytanácsostól átveszi a hivatal vezetését.

— **Az árumintakiállítás megnyitása.** A Kereskedelmi Múzeum fiemei árumintakiállítását tegnap nyitották meg ünnepélyesen a kereskedővilág és a nagyközönség élénk részvétele mellett. Gróf Wickenburg István kormányzó távollétében Kanyó István Ferenc miniszteri tanácsos nyitotta meg lelkes szavakkal a kiállítást, a melynek nagy jelentőségét különösen mi fiemeiek tudjuk értékelni. Kankovszky tanácsos beszédében kitért a Kiviteli Akadémiára is, amely alapjában véve ugyanazokat a célokat fogja szolgálni, mint ez a kiállítás, s éppen ezért öröndetes volna, ha a Kiviteli Akadémia tanfolyamaival párhuzamosan az évenkénti árumintakiállítás is megvalósulna Fiumében. Végül köszönetét és elismerését fejezte ki a Kereskedelmi

Ha pedig nagyon ki akarta tüntetni valamelyikünket, akkor megengedte, hogy a reggeli kalitkatisztogatásnál segédkezhessen.

Egy napon azonban nagy fordulat állott be a tábornokné életében. A kanári megbetegedett. Amikor átjöttünk hozzá, hogy lábujjhegyen járunk. Persze, hogy megigértünk. Lassan oda mentünk a kalitkához. Ott gubbasztott szegény kis madár, a nyakát vállai közé sülvesztve. Látni lehetett a melle lázas lüktetését. Szemeivel bágyadtan pislogott. Nem mozdult el a helyéről, hiába nyújtottunk neki cukrot és répát. Más nap reggel még mindig ugyanazon a helyen találtuk. Így ült egész nap.

Harmadnap reggel vörösre sirt szemekkel újságolta nekünk a méltóságos néni, hogy „Mehalt szegény, kiszenvedett”.

Szomorú volt az eset, nagyon szomorú. Az én gyermekeszemmel én valami borzasztó nagy szerencsétlenséget láttam ebben a kimúlásban. Még ma is, annyi évtized után valami egészen különös érzélem fut rajtam végig. Első hallásra nem is tudtam sírni. A lábam gyökeret vert, szóltanul álltam s bámultam magam elé. Így mult el néhány perc s csak azután kezdtem én is sírni. Kértem a tábornokné, hogy mutatná meg nekem a madarat, talán mégis él. Bevezetett a szobába.

A függönyök le voltak eresztve. Az asztal közepén, fekete kendőn állt a kalitka, nyitott ajtóval, üresen. Az ajtócska előtt valami kis emelvényen, melyet a tábornokné

Muzetm lelkes és ügybuzgó vezetőinek sikeres munkájáért s annak a reményének adott kifejezést, hogy a nemes igyekezetnek nem is maradnak el gyümölei, az első árumintakiállítás úgy a fieme ikikötőnek, mint az ország iparának s kereskedelmének nagy hasznára lesz. A lelkes éljenzéssel fogadott megnyitó beszéd után a jelenvolt illusztris közönség Kovács Gyula udv. tanácsos, igazgató és Sasvári Ármín kalauzálása mellett megtekintették a kiállítást. Fiume részéről Ossoinack alpolgármester és Dardi tanácsos jelentek meg az ünnepségen. Az Országos Iparegyesületet Tonelli Sándor képviselte. A kiállítás helyisége egész napon át zsufolva volt érdeklődőkkel. Már az első napon több külföldi kereskedő tekintette meg a kiállított árukat, délután pedig a máltai angol királyi zenekar kíséretében megjelent a máltai kereskedők impozáns csapata, akiket Kovács Gyula igazgató üdvözölt. Mialatt a máltai kereskedők a kiállítást tekintették meg, a zenekar a kiállítás helyisége előtt ténzenét adott. A kiállítás szeptember 10-ig marad nyitva. Beléptidj nincs.

A máltai kirándulókkal együtt érkezett King's own Band zenekar ma este 8 órakor a Dante-téren. Doncich Amelio karmester vezetése mellett hangversenyt ad a következő műsorral:

1. Doncich — Melita — induló.
2. Verdi — „A szicíliai vecsernye” — szimfoniája.
3. Puccini — A bohémek III. felvonása.
4. Verdi — I. Lombardi terzett.
5. Gónez — A „Guarany” opera szimfoniája.

— **Uj városi elemi iskola.** A városi tanács már régebben elhatározta, hogy Plasse San Nicoló alközség rohamos fejlődésére való tekintettel az alközség legnépesebb részén a Torrettán új elemi iskolát épít. A műszaki hivatal elkészítette a terveket s a minap megérkezett az iskolai telek megvásárlására vonatkozó miniszteri jóváhagyás. Az új elemi iskola, melyben hat osztályt a fiúk, hatot pedig a lányok részére létesítenek, összesen husz tágas teremmel fog épülni, építésénél a modern egészségügy minden szabályát tekintetbe vették. A tanulók

egy selyem zsebkendővel letakart, feküdt a madár, mozdulatlanul, mellecskéje már nem lihegett.

Mélyen meghatva álltam kis barátom előtt. A méltóságos asszony pedig oda borult az állatka mellé s zokogott.

„Most már én is mehetek. Most már nem köt engem semmi ehhez a világhoz. Szegény édes kis madárkám!”

Azután kezébe vette a kanarit s így mondotta el, hogy éjjel után lehetett 3 óra, amikor a madár az oldalára feküdt, fejcsékjét kinyújtotta, szemét már nem tudta nyitva tartani s nagyon erősen lihegett. Néhány perc múlva ez a lihegés lassabbodni kezdett. „Ekkor egyszerre kinyitotta a szemét, rám nézett s meghalt” — mondá. Én is vele zokogtam, vele sirattam a kanarit. Ujra visszahelyezte az állatkat az emelvényre, ahonnan előbb elvette s kiment vala mit elrendezni a konyhába. Én egy ideig szóltanul pityeregve állottam a tetem előtt. Néhány perc múlva könyeim is felszáradtak. Jó égn! a gyermek, amely gyorsan sírt, oly gyorsan vigasztalódik is. Kiváncsi voltam, hogy miből és hogyan készítette az emelvényt. Felemeltem a selyemkendőt... az imádságos könyv volt alatta...

Egy napig még azon a sarkophag félen feküdt, másnap aztán etemettük a kertbe. A tábornokné pedig még soká és sokszor sírt. Mindennap kijárt a madárka sírházhoz, virágot ültetett oda, ott tartózkodott, kivitte sírhoz a kis székét, ott kötött, horgolt, végezte munkáit.

erkölessi és fizikai nevelésére is nagy gondot fognak fordítani. Az iskolában népkönyvtár, ovóda, szabad tornaterem lesz.

Ime a város milyen áldozatkész politikával igyekszik magához vonni az állami iskolákba járó fiemei gyermekeket. Ezzel szemben kulturkormányzatunknak, amely évek óta nem építettett állami elemi iskolát Fiumében, sürgős kötelessége, hogy a város periferiáin mielőbb új iskolákat építtessen. Elsősorban a belvároson kívül tömegesen lakó magyar családok gyermekeinek könnyebb iskoláztatása szempontjából, másodsorban azért, hogy azok a másnyelvű családok, amelyek abban látják gyermekeik jövőjét, hogy magyar iskolába küldjék őket, ne legyenek kénytelenek akarataik ellenére is olasz iskolába küldeni gyermekeiket.

— **Működnek az utazó tolvajok.** Nem mulik el hét, hogy ne kelljen számot adni a lapoknak egy-egy nagyobb vasuti zsebmetszéről. Hiába óvatos az utazóközönség, hiába utazgatnak a budapesti detektívek a főbb vonalakon, a hivatásos utazótolvajok oly ügyességgel operálnak, hogy vajmi néhány dolog őket lefűlelni, vagy pláne tetten érni. Legalkalmasabb tere az eredményes munka elvégzésére a vasuti zsebtolvajoknak a budapest—fiumei vonal. Ez ut hosszúságától kimerült utas kénytelen a vonaton aludni és ezáltal szabad prédára van kitéve a vasuti tolvajoknak. Pénteken éjjel utazott haza Cirkvenicáról Szulyovszky Mihály aradi főreáliskolai tanár. A hosszú utazás analmát Fiumétől Gyékényesig olvasással üzte el, de Gyékényesre érve, elálmosodott s mint hogy pénztárcáját kabátja belső zsebében biztonságban érezte, elaludt. Alig ért azonban a vonat Dombovárra, felébredt és legnagyobb rémületére konstata, hogy 400 korona készpénzt és több fontos okiratot tartalmazó levéltárcája eltűnt. A vonaton éppen szolgálatot teljesítő Varga Gáspár gyékényesi határrendőr azonnal megindította a nyomozást, de a legszorgalmasabb kutatás után sem tudtak a tettes nyomára akadni. Varga Gáspár határrendőr nyomban táviratilag érteitette a kaposvári rendőrséget, azonban ez sem tudta a tettest kézrekeríteni. A nyomozás ez ügyben tovább folyik, de nem sok kilátás van arra, hogy a tettest elfoghassák.

Lehetett talán már vagy hat hete annak, hogy a kanarit eltemettük, mikor egy reggelen derűsebb arccal fogadta köszöntésünket a generálisné.

Ma éjjel a madárkám almodtam. Együtt voltam vele. Nem halt meg szegényke. Élve repült az égbe. Élt, igen s vidáman énekelt, ugrált a kalitkában... Mikor engem meglátott, oly szépen csicsergett, úgy örült nekem. Én kitétem az ablakpárkányra. Ott is énekelt. De egyszerre csak ijedten vettem észre, hogy a kalitka ajtaja nyitva van... Sietve leakarom csukni, mire azonban oda érek, akkorra már az én madárkám kirepült... Ép akkor repült ki, mikor oda értem a kalitkához... Hangos, vidám édes csicsergéssel repült... repült egyenesen fel az égbe. Én utána néztem még sokáig, sokáig hallottam még a hangját, lassan-lassan ez is elveszett a levegőben... Az én drága madárkám megérkezett az égbe... Én pedig ott álltam a kalitkánál s amint odatekintek azt látom, hogy az ajtócska be van zárva.

Igen csukott ajtócska mellett hagyott el az éndrágám...

Talán a mi Cézárunk is már az égben van, ha nem is csukott kalitkából repült ki, mert a fiam bizony nyitva felejtették... Énpedig vettem a gyerekeknek egy új Cézárt, hadd szeressék ezt úgy mint az elődjét.

— **Adomány.** Az „Adria“ tengerhajózási társaság 117 koronát adományozott a gyermekbarát egyesületnek a Cunard „Carpathia“ gőzösén beszédett belépti díjából.

— **Sikkasztó vasutas.** A Plasse vasuti állomás közelében fekvő Vinodol, Bribir és Hreljin községek lakosai már régóta észrevették azt, hogy az Amerikába kivándorolt hozzátartozóik hazaküldött levelei eltűnnek. A napokban azután kiderült, hogy hova jutnak az elvesztett levelek. Bank Ferenc vasuti alkalmazott, akit levelek kézbesítésével megbíztak az összes amerikai leveleket felbontotta s a bennük levő pénzt zsebreavágta. A sikkasztásra úgy jöttek rá, hogy az egyik vasuti őr a Plasse melletti egyik erdőben egy kő alatt mintegy 50 felbontott levelet talált. Miután a gyanu Bankra irányult házkutatást tartottak nála és ott is találtak egy levelesomót. Bank bevallotta, hogy két év óta bontott fel a leveleket, mindössze csak 12 dollárt talált bennük. Valószínű azonban, hogy sokkal több pénzt talált a levelekben. Bankot azonnal elbocsátották szolgálatából s letartóztatták.

— **Tettenért deszkatorvajok.** Bogatec Ante és Candrin Rókus napszámosok a minap nagymennyiségű deszkát loptak Bakareich Ante deliai fakereskedő telepén. A két tolvajt azonban a kijárónál feltartóztatták az ott levő vasutas, ki az igazolási jegyet kérte tőlük. A két jómadár egymásra nézett, azután az egyik valami gyűrött cédulát adott át a vasutasnak, aki azonban észrevette hogy az nem igazoló jegy. A vasutas odahívta a közelben lévő rendőrt, aki a tolvajokat bekísérte a usáki rendőrségre, ahol letartóztatták őket.

— **Szerencsétlenség a Fenice lebontásánál.** A régi Fenice-színház bontási munkálatainál szombaton baleset történt. Délután 3 órakor az egyik fal összeomlott és maga alá temette Busljeta Ferenc 42 éves kőművest. Az első percekben azt hitték, hogy halálos szerencsétlenség történt, mikor azonban kiasták Busljeta a förmelék alól megkönnyebülten látták, hogy kisebb zúzódásokat szenvedett. Busljeta a mentők lakására vitték.

— **Robbanás a Lazzarus-gyárban.** Szombaton délután a Lazzarus-hajógyárban egy vastag cső tuhevilülés folytán szétrobbant. A szilánkok három munkást könnyebben megsebesítettek, Senich Győző 34 éves lakatos ellenben súlyos égési sebeket szenvedett az arcán s egy vasszilánk az egyik lábát eltörte. Senichet beszállították a kórházba.

— **Leesett a kocsirol.** Sakrek Mihály 40 éves napszámos szombaton este egy társzekérre ült, mert így akart hamarabb hazajutni. A via Fiumarán a társzekér zökkenés folytán azonban leesett az uttestre és különböző sérüléseket szenvedett. A mentők részben sítették első segélyben s azután lakására szállították.

— **Elfogott tolvaj.** Tegnapelőtt délután a rendőrség letartóztatta Stangl Károly 17 éves munkátlan pncért, aki Krieska Sándor cirkevénai cukrász kárára 180 korona értékű ruhaneműt lopott.

— **Fiume áru- és hajóforgalma.** A fiumei kikötőben tengeren érkezett áruk mennyisége júliusban 664.546 métermázsát és 1262 darabot, az onnan elszállított áruké pedig 923.414 métermázsát és 211 darabot tett. A behozatal az előző év ugyanezen hónapjához képest mintegy 174.754 métermázsával, a kivitel pedig 302.196 métermázsával emelkedett. Az év első két hónapjában Fiuméba tengeren behozott áruk mennyisége 5.343.347 az elszállítottaké pedig 6.300.648 métermázsával volt. Az előző év megfelelő időszakához képest a behozatal körülbelül 462 ezer méter mázsával, a kivitel pedig mintegy 1 millió 253 métermázsával emelkedett.

A hajóforgalom adatai szerint júliusban 871 hajó érkezett a fiumei kikötőbe és pedig 784 rakománnyal, 87 üresen. A rakománnyal érkezett hajók közül 26 gőzös és 61 vitorlás. Lobogó szerint július hónapban érkezett gőzösek közül 548 magyar, 103 osztrák, 3 német, 21 olasz, 11 angol, 1 görög, a vitorlások közül 9 magyar, 65 osztrák, 109 olasz és egy görög volt.

— **A Leszámitolóbank félévi mérlege.**

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank tegnap tette közzé félévi mérlegét, mely 2 millió 783.553 kor. 63 fill. nyereséget mutat ki ez év első hat hónapjára. A mérleghez fűzött jelentés az áruüzletről és a bank fiu-mei vállalatairól a következőképpen emlékezik meg: A múlt év kielégítő termése elősegítette, hogy az áruosztálynak az árubizományi- és előlegezési üzlet fellendítésére irányuló állandó törekvése megvalósulhatott. Ehhez képest egy a jutalék, mint a kamatszámra kedvezőbb eredményeket mutat fel. A fővárosi közraktárak a főváros szubven-ciójának igénybevétele nélkül is a múlt évvel azonos jövedelmet hajtottak, a baresi tárházak azonban a múlt évi rendkívül nagyarányú forgalmat teljesen el nem érthették. A Fiumei Nyilvános Raktár részvénytársaság főleg a szerfelett erős eukorcampagne révén állandóan igen jól volt foglalkoztatva és jövedelmezősége is ennek megfelelő volt. A Forgalmi Bank részvénytársaság minden irányban élénken növekvő forgalommal igen kedvező eredményeket ért el.

— **Egy tengerész-pilóta bukása.** Polá-ból jelentik, hogy pénteken este Mazurancics sorhajóhadnagy, tengerész-pilóta, egy tengerészeti repülőgépen fészalt, hogy a tenger fölött repülőgyakorlatokat végezzen. Repülése közben a gép hirtelen felmondta a szolgálatot és a tengerbe zuhant. Nagyobb baj azonban nem történt, mert a gép is kevés sérülést szenvedett s a vízből hamarosan kiemelték, a pilóta pedig teljesen sértetlen maradt.

— **Kereskedelmi forgalom Ausztria és Magyarország közt.** Az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak az Ausztria és Magyarország közti július havi forgalomról szóló statisztikai kimutatása szerint Magyarország kivitele Ausztriába 105.6, Ausztria kivitele Magyarországra 130.7 millió koronát tett ki. Az év első hét hónapjában Magyarország kivitele Ausztriába 728.8, Ausztriáé Magyarországra 869 millió korona értékű volt. Az év első hét hónapjáról szóló ideiglenes kereskedelmi mérleg tehát Ausztria javára 144.2 millió korona aktivumot tüntet föl, szemben az előző év ugyanezen időszakának megfelelő 133.5 millió korona aktivummal szemben.

— **Elítélt betörő.** A fiumei törvényszék ma délelőtt tárgyalta Durnye János 25 éves nagypataki illetőségű napszámos ügyét. Mint ismeretes Durnye Mlaccsa városrészben több betörést követett el. Kovács Imre munkástársától egy tulaórát és 13 koronát, Penko Lőrinetől egy ezüst órát, Cernigoj Lajostól egy doublé aranyláncot és egy medaillont, Sartori Máriától pedig egy ezüstórát 15 és egy aranyláncot 120 korona értékben lopott el. A törvényszék Durnyet tizennyolc hónap börtönre ítélte.

— **A dalmát szüret.** Dalmáciában szeptember első napjaiban kezdenek szüretelni. Az idei szüretet kb. 1.4 millió hektoliterre becsülik. A szüret nemcsak mennyiségre, de minőségre is különb lesz a tavalyinál. Ára is magasabb; tavaly 12—16 korona volt egy hektoliter must ára, az idén 24—32 korona között váltakozik. Mivel a szlavoniai szőlőkben a jégverés nagy kárt okozott, fokozottabb behozatal várható dalmát borban.

— **Olasz bankalakitás Szerbiában.** Belgrádból jelentik, hogy ott az olasz Banca di Roma közreműködésével a legközelebb 2 millió dinár alaptőkével bank létesül.

— **Magyar Keleti Tengerhajózási R.-T.** A Magyar Keleti Tengerhajózási R.-T. hajói közül Attila gőzös utban van Ausztráliából Fiume és Triest felé, Augusta Főherceg gőzös rotterdami utján érintette Konstantinápoly kikötőjét, Erdély gőzös az Azovi tengerben rakodik Emden részére, Gróf Tisza István gőzös ausztráliai utján érintette Colombo kikötőjét, Hieronymi gőzös utban van Hamburgból Cardiff felé, hol a Duna részére fog rakodni, József Agost Főherceg gőzös utban van a Dunából Alexandria felé, Kelet gőzös Galatz és Kon-

stantinápoly között teljesít szolgálatot Sulina, Koustanza, Varna és Burgas kikötők ritésével, Kossuth gőzös ausztráliai utján érintette Perim kikötőjét, Orsova gőzös utban van Anconából az Azovi teger felé, Turul gőzös antwerpeni utján érintette Konstantinápoly kikötőjét.

— **Életveszélyes halászás.** Rendkívül nagy veszedelemben forgott szombaton délután egy négy tagból álló ifju abbaziai társaság. Toldi Ödön, a magyar uszóbajnok, az abbaziai Zehentner-fiu és ennek még két 12—15 éves barátja. Kora délután halászni mentek a Zehentner-fiuok csónakján s már jó messze bent jártak a tengeren, amikor a Monte-Maggiore felől rendkívül erős szélvihar kerekedett. A kis társaság sietve iparkodott part felé evezni, de a szél olyan erős volt, hogy minden erőlködésük dacára is beljebb és beljebb verte őket a vihar a tengerre. Fokozta a veszedelmet, hogy közben az egyik evezőnek a tartó kötele is elszakadt és a kormánylapát s eltört. A csónakban ülőkön természetesen a legnagyobb kétségbeesés vett erőt, torkuk szakadtából káltozni kezdtek és zsebkendőikkel integettek a part felé. A parton járók közül többen észrevették a bajba jutott csónakosokat, de segíteni nem tudtak, mert Abbaziaiban nincs hatósági motoros csónak, amelylyel menteni lehetne a bajba jutottakat, rendes bárkán pedig a nagy vihar miatt nem lehetett ki-

TÖZSDE.

Budapesti Értéktőzsde.	Aug. 31 zárlat	Mai árf. 1 óra
Magyar hitelrészvény	850.50	852. —
Osztrák hitelrészvény	647.25	647. —
4%-os koronajáradék	87.05	87.10
Osztr.-magy. államvasut	710.25	711. —
Jelzálogbank	471.25	470. —
Leszámitolóbank	547. —	550. —
Hazai Bank	298.50	300. —
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	661.50	663. —
Rimamurányi	779.50	782. —
Salgótarjáni	796. —	798. —
Közuti Vasut	770.50	771. —
Városi Villamos	407. —	410. —
Adria	565. —	568. —
Déli Vasut	106. —	—
Magyar Cukoripar	3020. —	—
Rizsgyár	3940. —	—

Budapesti Gabonatózsde.

(50 kilogrammonként.)	Aug. 31 zárlat	Mai árf. 1 óra
Buza októberre	11.40	11.43
Buza áprilra	11.88	11.93
Rozs októberre	9.72	9.77
Tengeri szeptemberre	9.42	10.09
Tengeri májusra	7.52	7.61
Zab októberre	10.32	10.40
Zab áprilra	10.48	10.54

Bécsi Értéktőzsde.

Osztrák hitelrészvény	647.25	648. —
Magyar hitelrészvény	849.50	851. —
Osztrák magyar államvasut	710.50	708.50
Déli Vasut	108.25	109.58
Alpesi	1040. —	1054.50
Skoda	765.50	765. —
Osztr. koronajár.	87.05	—

Fiumei és triezsti értékek:

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92. —
Banca Fiumana	640. —
Fiumei Kereskedelmi Bank	302. —
Fiumei Népbank	114. —
Litorale Bank és Takarékpénztár	228. —
I. Horvát Takarékpénztár	5750. —
„Indeficienter“ tengerhajóz. társ.	88. —
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1/2-1400. —
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1080. —
Orient tengerhajózási társ.	1320. —
Alt. Forgalmi r. t.	2250. —
Magyar Olajgyár	213. —
Austro-Americana	313. —
Navigazione Libera Triest	690. —
Osztrák Lloyd	595. —
Stabilimento Tecnico	10.180. —
Ampelea Szeszpároló Rt.	473. —
I. Trieszti Rizsgyár	964. —
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	426. —
Spalatoi Portland Cement	483. —
Assicurazioni Generali Nap.	986. —
Riunione Adriatica	4175. —

menni a tengerre. Már úgy látszott, hogy a vihar felborítja a csónakot; mikor a Quarnero-kávéházban időző Zahary honvéd főhadnagy is észrevette az integető csónakosokat. A főhadnagy minden gondolkodás nélkül a molónál levő motoros-csónakjához sietett és pár perc múlva már a nyílt tengerre szágulott a veszélyben levők felé, akiket szerencsésen meg is mentett. A molón nagy közönség várta őket és csak akkor rémültek meg igazán, mikor látták, hogy a csónak majdnem tele volt vízzel, hogy Toldinak a marka csupa vér a megfeszített evezéstől és hogy a többiek féláljultan kerültek ki a veszedelmes kalandból.

A kikötőből. Szept. 1. Érkezett: „Kálmán király” magyar gőzös Bordeauxból 200 hordó gyantával és 300 bál vegyesáruval.

Indult: „Rákóczi” magyar gőzös Valenciába 370 tonna fával, 50 tonna babbal, 20 tonna paraffinnal, 10 tonna ásványvízzel és 120 tonna kócolajjal; „Teresa” osztrák gőzös Philadelphiába 2400 tonna magnessittel és 10 tonna enyvel; „Triantis” görög gőzös Calatába 650 tonna fával; „Jadran” osztrák gőzös Makarskába 150 tonna tengerivel, 30 tonna fával és 20 üres hordóval; „Pannonia” angol gőzös Newyorkba 1500 tonna babbal, 1200 láda ásványvízzel, 600 zsák liszttel, 850 hordó fakivonattal, 40 tonna vegyes áruval és 100 tonna paraffinnal; „Carniola” osztrák gőzös Konstantinápolyba 100 tonna cukorral, 60 tonna rizsszel és 90 láda üvegáruval; „Gastein” osztrák gőzös Konstantinápolyba 120 tonna cukorral, 50 tonna rizsszel, 10 tonna papírral és 60 láda üvegáruval; „India” osztrák gőzös Triesztbe üresen; „Gallipoli” olasz gőzös Velencébe 40 tonna cukorral, 20 tonna fával és 20 hordó olajjal.

Távirat — Telefon.

A trónörökös a hadgyakorlatokon.

SALZBURG, szept. 2. Ferencz Ferdinánd trónörökös szeptember 6-án Bécsbe utazik, ahonnan szeptember 8-án reggel indul el udvari különvonaton a mezőhegyesi zároggyakorlatokra. A trónörökös szeptember 9-én reggel érkezik meg Makóra, ahol a katonai attasék és Hervay csanádmezei alispán fogadják. A fogadásnál jelen lesznek gróf Serényi Béla fölművelésügyi miniszter, Lipót Szalvátor és Frigyes főherceg, lovag Auffenberg Mór közös hadgyeminiszter, Hazay Samu honvédelmi- és Georgi osztrák Landwehrminiszter. A trónörökössel együtt érkezik meg Károly Álbrecht főherceg, aki parancsörtszti szolgálatot fog teljesíteni.

Az osztrák miniszterelnök lemond.

BÉCS szept. 2. Báró Stürgkh osztrák miniszterelnök hosszas betegségére való hivatkozással állásáról lemond. Utódja báró Heynold belügyminiszter lesz, aki betegsége alatt eddig is helyettesítette őt.

Királyi kihallgatáson.

ISCHL, szept. 2. Mérey gróf quirináli nagykövet tegnap délben ötvenöt perces kihallgatáson volt a királynál. A nagykövet résztvevett a családi ebéden is.

Munkapárti beszámoló.

PAPA, szept. 2. Antal Géza tegnapi beszámoló beszédében az obstrukciót tette Telölőssé a parlamentben történetekért.

LOSONC, szept. 2. Szeitovszky Béla országgyűlési képviselő tegnap tartotta beszámoló beszédét, melyen a kerület munkapártjának vezetésén kívül számos megyebeli hivatalnok is megjelent.

Betiltott ellenzéki beszámoló.

SZAKCSANY, szept. 2. A járási főszolgabíró tegnap betiltotta Szmeccsányi György országgyűlési képviselő beszámolóját, mert a községben bérnyelés volt. A hatóság karhatalommal akadályozta meg a beszámoló megtartását.

Agyonlőtt szobafestő.

BUDAPEST, szept. 2. Nagy dárídó volt az éjjel az Oriás-utca egyik koreszmájában, ahol több munkás egész a záróráig ivott. Berközi állapotban kerültek ki az utcára, ahol verekedni kezdtek. A részeg verekedők ordítására hamar előkerült Scholtz Mór rendőr, aki beakarta kísérni az egész kompániát az őrszobába. Ezek azonban ellenszegültek és egyesült erővel a rendőrnek estek. A rendőr támadóira lőtt és közülük Schlézinger András szobafestőt oly szerencsétlenül találta, hogy nyomban meghalt. A többieket a lövés és sipolásra elősiető őrszemek bevitték a nyolcadik kerületi kapitányságra.

Gyilkosság a vendéglőben.

GYÖR, szept. 2. Böleskey Lajos, a győri takaréktüzhely gyár vezetője az éjjel a Pernitz-féle vendéglőben mulatott. Fizetés közben a gazda összeveszett a vendégével, aki csak hét üveg pezsgőt akart fizetni, pedig nyolcat fogyasztott. A szóváltás közben Pernitz areul ütötte Böleskeyt, aki erre fizetés nélkül akart kimenni a helyiségből. Amelynek udvarán a vendéglős ismét rátámadt. Böleskey erre revolveréből rálőtt Pernitzre, akinek a bal mellbimbója alatt hatolt be a golyó a mellkasába és most haldoklik. Böleskey lakására menekült, de elfogták és az ügyészség fogházába kísérték.

Tűz a gőzmalomban.

ESZÉK, szept. 2. A „Hunnia”-gőzmalomban tegnap éjjel tűz ütött ki. Az anyagraktár és a szertár, hamar a lángok martaléka lett. A kár 200.000 korona, az üzemből azonban megszakadás nem állt be, mert a gépház teljesen ép maradt.

Letartóztatott bankigazgató.

SZOLNOK, szept. 2. A Kisujszállási Népbank rt., mint ismeretes, néhány nappal ezelőtt fizetéseketelen lett. A betevők megrohanták a bankot, de a pénzüket nem kapták vissza, mert a betétekkel együtt a banknak egész alaptőkéje elveszett. A bankot Széchner Sándor alapította néhány évvel ezelőtt s azóta már háromszor emelte az alaptőkét, anélkül, hogy a törvényes 30 százalék be lett volna fizetve. A visszleszámitoló bankok nem néztek soha a bank könyveibe s így történt meg, hogy az egész 500 ezer korona alaptőke erejéig hitelt nyújtottak. A pénzváltás bekövetkeztekor azonban megvonták a visszleszámitolási hitelt s a bank hamarosan inszolvenciába jutott. Fekete Lajos rendőrkapitány a nyomozás eredménye alapján ma délelőtt Széchner Sándor bankigazgatót letartóztatta. Hír szerint még több letartóztatás várható.

Életunt színésznő.

BUDAPEST, szept. 2. Makai Gizella 19 éves színésznő hetek óta szerződés nélkül járkált a fővárosban. Hiába ajánkozott kabaréba, sőt vidékre is, állást sehogy sem bírt kapni. Ezen annyira elkeseredett, hogy tegnap délután megmérgezte magát. A házbeliek észrevették a lány hörgését és telefonáltak a mentőkért, akik gyomormosást alkalmaztak és lakásáról beszállították a Rókus-kórházba.

Spanyol zsebtolvajok a fővárosban.

BUDAPEST szept. 2. Souschek Arthur, gróf Karácsonyi Jenő központi uradalmi számtanácsosa bejelentette a rendőrségen hogy délelőtt tizezer koronát vett ki a Leszámitoló és Pénzváltó Bankból, azonban az összeget a lánchidon és az alaguton áthaladó omnibuszon kilopták a zsebéből. A főkapitányságon két detektívet adtak a számtanácsos mellé. Hárman a bank elé mentek, ahol két

gyanus fiatal embert vettek észre. Ezek ugyanis nyomon követték két hölgyet, akik a bankból jöttek ki a százhuszezer koronát hoztak ki onnan. A két ismeretlen a hölgyek után a vilamosra szállt, mire a detektívek igazolásra szólították fel őket. Kitűnt, hogy az illetők csak spanyolul beszéltek. Őrizetbe vették őket, hogy nemzetközi betörő- és szélhámósbanda tagjai. A számtanácsos tizezer koronájának még nem akadtak a nyomára.

—o—

„Margherita” mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hetenként háromszor

uj, fényes műsor!

Erkélyes,

butorozott szoba jutányosáron kiadó. Szép tengeri kilátás, kitűnő levegő. Cim Plasse Stranga 75 I. em. Giardino felett. Szalaf.

Házvezetőnőül

keres egyedül álló magántisztviselő kifogástalan múltú független asszonyt vagy leányt, ki háromtagú család háztartását vezetni tudja és főzéshez is ért.

Megkívánatik csinos díszingvált megjelenés műveltség, nyelvek és valamely zene ismerete és takarékos polgári igények.

Fenti feltételeknek minden tekintetben megfelelők ajánlatait kérem lehetőleg fényképpel, e lap kiadóhivatalába

„Raritás” jeligére. Teljes cím nélkül érkező ajánlatokra nem válaszolok.

Áruminták kiállítása.

A magyar szent korona országainak gyártmányai. Fiumében, Zichy-rakpart 1 sz. tár. 1912. szept. 1—10-ig. Nyitva délelőtt 8—12-i g; délután 3—7-ig. Belépődíj nincs.

BUCCARI egyetlen modern szállója

„JADRAN” szálló

Kitűnő étterem s kávéházzal. — Magyar

konyha. — Legjobb ajánlható.

Tulajd. Homolka Károly.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legelőkelőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage. OLCSÓ ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üdülőknek igen alkalmas hely.

KOLB ISTVAN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI

— ABBAZIA —

Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak. Állandóan frissen czapoló pilseni és kőbányai sör. A szállóházban olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

Török-bolgár ütközet.

SZALONIKI, szept. 2. Giunia Bala közelében a sojogovai erdőkben több nagy bolgár banda és a török esendőség között ütközet volt, melynél két bolgár és egy török esendő meghalt. Több sebesült is van.

Tengeri fürdő Lusinpico Cigale Strand-Hotel és penzió Bellevue - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Hungaria Pensio LUSSINGRANDE.

Elegáns, napos lakások; férfi- és hölgy-szalon kert. 2 terrassz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.- korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be. **Pichelmayer Lajos** tulajdonos.

„MIRAMARE“

Palace szálló, Cirkvenica.

Nap sabb mint Abbazia. Az előkelő társaság kedvelt szállója. 70 modern, kényelemmel berendezett szoba; villanyvilágítás, lift, meleg tengeri víz fürdő a házban. Teljes penzió 8 K-tól feljebb. Elsőrangú konyha. Prospektust küld az igazgatóság.

Wurzer Albano

nagybani és kicsinybeni **papir- és irodaszertár** üzlete szeptember 1-én az Adria palotából a Via Negozianti és Via Zara sarkán levő szomszédos sarokhelyiségbe (volt Gelcich ház) költözködött.

LEDERER PENZIO ABBAZIA

Habsburg villa és Park szálló.

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy pernyire. **Fiume legújabb szállodája.** — 50 modernül berendezett szobával. — Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. — Lift. — Fürdők. A kávéház fényesen berendezve megnyit.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Modern Női Fodrász Terem CORTE ANGELO, FIUME

Corso 27 sz., I. emelet. Telef. 2-27. COIFFEUR - POSTISEUR - PARFUMFUR.

Onduláció, jelmez-parókák kézápolás (Manicure), arcsmassage vilamos árammal és gőzzel. - Hajfestés és fejmosás, a fejszáritása villamos készülék segítségével. Hajmunkák, párisi, londoni és bécsi modellek szerint.

Külön termek - Kivánságra házhoz küldök.

Használt varrógépet

olcsón veszek. Sári Benőné Susak Boulevard 132 sz.

Hizott libákra

rendeléseket az izr. ünnepek alkalmával szeptember 6-ig fogad el

Dragoner J.

Piazza Mercato coperto - Telefon 6-54.

A hálószobák réme, a poloskák kiirtása

eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexin” történet próbák beigazolódtak, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön ki-záradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer kapható: **Mizzan gyógyszertárban Piazza Elisabetta** és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerárban Bártfán”.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák elátással s anélkül, nagy étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. **Lackner Fanny.**

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégénél. Fiume, CORSO 35. Telefon szám 206.

„Buffet Bellevue“

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel-és külföldi, valamint saját termései borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér **SZIRMAI GYÖZÖNÉ.**

Hotel „Vinodol“

CIRKVENICA

Étterem - Kávéház - Penzió

Valsecurignei parcellázott telepen 2-3-4 szobás **családi házakat, villákat** és több lakásból álló **emeletes házakat** épít modern kivitelben a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett **eladásra és bérbeadásra.**

A telepen, a melynek kiterjedése circa 170.000 m², **telkek** is eladók. **A telep csatornázással, vízvezetékekkel s villanyvilágítással van ellátva.**

A társaság ipartelepén gyártott **égett mész, zuzott kavics, homok és kölszti olcsón** kapható.

Értekezni lehet a társaság **műszaki irodájában**

Via Clotilde 4 szám a.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám. Telefonszám 482.

Kitünő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak.

Tulajdonos

Tranquillo de Negri.

Restaurant Pilsen

VELENCE.

Elsőrangú étterem kerthelyiséggel a Szent Márk-tér közvetlen közelében. Német és francia konyha. Német étlapok. Valódi pilseni és müncheni sör.

Kávé és Tejmerés

Fiume, a Kapucinus templon épületében. - Friss tej és tejtermékek, kívánatra házhoz is szállíthatnak.

Kávé. Csokoládé. Tea.

Magyar, német és olasz lapok.

Olcsó árak!

Számos pártfogást kér

Ljubich Jozefin tulajdonosnő.

LUSSINGRANDE egyelet magyar háza

Café - Restaurant Szalay

Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különlegesség: Münchener Hofbräu.

ÉTTEREM LUSSINGRANDE. NARODNI DOM

Villásreggeli, ebéd vacsora. Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

LUSSINPICCOLO

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Café-restaurant a házban saját kezelésben.

Klemencsics Károly

Telefon 951. FIUME Corso 12. sz. Vasutdijszabási és szállítási iroda

(Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevélfelülvizsgálat és díjkülömbözések visszkereését.

„Hungaria“ szálló és étterem

Fiume, Viale Deák.

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. - Polgári árak. - Kitünő kiszolgálás - Olcsó havi penzió. - Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. - Szíves pártfogást kér PUSNIK F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

Magyar vendéglő FIUME

Riva Szápary 6. Telefon 11-49 szám. Elismert kitünő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik!

Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

Kiadóhely: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat

Ára 30 K.

Nincsen Önnek rendes háztartása ha Eclipse dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani.

Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Ecker Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám.

„Varázsfuvola”
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani.
A „Varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 aél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dallal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner „Hangszer-Király” országjárta elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható. Budapest, József-körút 15. - Gyorsjavító műhely. - Kérjen fenyképes hangszerárjegyzéket.

VEGLIA**Hotel „QUARNERO“**

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél. Tengerre nyíló szobák, teljesen ujonnan berendezve. Caffé-Restaurant. Pensió.

Nagyon olcsó árak.

= LOVRANA =

Pensió Lukács

Elsőrendű családi otthon.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonai és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszer stb. stb.

Nyomatott a „Palladia” nyomdában Fiume.